

**Stanowisko Sprawozdawczego Zjazdu Lekarzy Weterynarii
Zachodniopomorskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w sprawie zagrożeń
związanych z brakiem dostosowania prawa polskiego do wymagań prawa
wspólnotowego oraz potrzeb wynikających z weterynaryjnej ochrony zdrowia
publicznego z dnia 19.03.2010r.**

Zważywszy na:

1. Treści zawarte w Odpowiedzi na interpelację poselską Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 sierpnia 2009 roku Nr 10697 , a w szczególności uwzględniając fragment odnoszący się do realizacji czynności urzędowych w ramach wyznaczeń :
„Ponadto należy podkreślić, że kwestia zapewnienia badania mięsa należy do kompetencji powiatowych lekarzy weterynarii. Dopiero, zgodnie z art. 16 ww. ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, jeżeli powiatowy lekarz weterynarii własnymi środkami, tj. przy udziale pracowników inspektoratu, z przyczyn finansowych lub organizacyjnych nie jest w stanie wykonać ustawowych zadań inspekcji, może wyznaczać na czas określony lekarzy weterynarii niebędących pracownikami inspekcji do prowadzenia nadzoru w rzeźniach, w tym badania mięsa. W związku z powyższym nie wydaje się możliwa sytuacja, gdzie w związku z rezygnacją z pracy w rzeźni wyznaczonych lekarzy weterynarii z powodu zbyt niskich wynagrodzeń zakłady pozostawałyby bez nadzoru, ponieważ nadzór ten będzie nadal prowadzony przez pracowników Inspekcji Weterynaryjnej. Tak więc nie wydaje się realny scenariusz opisany w interpelacji, gdzie przyczyną likwidacji laboratoriów wykonujących badanie mięsa w kierunku włośni, zlokalizowanych w rzeźniach, będzie konieczność zamknięcia rzeźni w związku z rezygnacją z pracy w danym zakładzie wyznaczonych lekarzy weterynarii.”
2. Fakt , iż do dnia dzisiejszego, poza jednym wyjątkiem, nie zrealizowano obowiązku nałożonego na Polskę w trybie art. 27 Rozporządzenia (WE) Nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U.UE.L.04.165.1 ze zmianami) dostosowania opłat pobieranych w odniesieniu do szczególnych działań wymienionych w załączniku IV rozporządzenia , sekcja A oraz załączniku V, sekcja A, które nie mogą niższe niż minimalne stawki określone w załączniku IV, sekcja B oraz załączniku V, sekcja B rozporządzenia cytowanego powyżej . Powyższe regulacje nie wymagają implementacji w polski obszar prawny i weszły w życie z dniem 1 stycznia 2007 r. (art. 67 rozporządzenia) , jednakże przez

okres przejściowy do dnia 1 stycznia 2008 r., w odniesieniu do działań określonych w załączniku IV, sekcja A, Państwa Członkowskie mogły nadal stosować stawki opłat stosowane dotychczas na podstawie dyrektywy 85/73/EWG.(art.27 ust. 3 rozporządzenia) . Potwierdzenie powyższego znajduje się w wykładni wzmiankowanego art. 27 rozporządzenia zawartej w piśmie MZS z dnia 1 lutego 2010 r. znak DPUE-920-146-10/JS/1 kierowanym do Prezesa Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej , gdzie czytamy: „Wydaje się zatem, iż to państwa członkowskie ustalają opłaty za kontrole urzędowe, biorąc pod uwagę stawki minimalne określone przez Komisję w ww. załącznikach oraz wskazania art. 27 ust. 4 i 5 ww. rozporządzenia. Powyższą interpretację może potwierdzać akapit pierwszy załącznika IV, sekcja B, zgodnie z którym państwa członkowskie pobierają w odniesieniu do kontroli wymienionych w załączniku produktów przynajmniej stawki minimalne odpowiadające opłatom i należnościom.”

3. Stawki opłat pobieranych przez Inspekcję Weterynaryjną oraz wynagrodzenia dla lekarzy weterynarii wykonujących czynności urzędowe w ramach wyznaczeń systematycznie są obniżane od 12 lat , przy czym od 2004 roku nie uległy zmianie w ogóle ,
4. Sposób tworzenia nowych miejsc pracy uposażonych na poziomie zadowalającym w obrębie Inspekcji Weterynaryjnej bez jednoczesnej regulacji płac pracowników z wieloletnim stażem pracy, prowadzi w konsekwencji do sytuacji, iż lekarze weterynarii z 20-letnim stażem pracy w inspekcji zarabiają połowę tego, co otrzymuje nowo przyjmowana do pracy osoba .
5. Brak kryterium różnicującego stawki od godzin i dni wykonywania czynności urzędowych, prowadzącego do sytuacji, iż lekarze weterynarii prowadzą nadzór nad różnymi formami działalności nadzorowanej w godzinach nocnych otrzymując niezmiennione wynagrodzenie.
6. Brak kryterium różnicującego stawki opłat pobieranych przez Inspekcję Weterynaryjną w zależności od rzeczywistego czasu spędzonego na wykonywaniu czynności urzędowych prowadzącego do sytuacji , iż lekarze weterynarii pełniący np. nadzór nad ubojem zwierząt rzeźnych wynagradzani są tą samą kwotą , niezależnie od faktu , czy nadzór trwał trzy godziny czy też godzin dziesięć. Powyższe wynika z zapisu, że kwota podstawowa wynagrodzenia wynikająca z iloczynu przepracowanych godzin oraz stawek za czynności nie może przekroczyć wysokości 93 % kwoty przychodu uzyskanego przez powiatowego lekarza weterynarii z wykonania danej czynności. Tożsamy sposób rozliczania czynności urzędowych obowiązuje przy nadzorze nad rozbiorem i przetwórstwem mięsa, przetwórstwem mleka,

przetwórstwem jaj konsumpcyjnych, obróbką i przetwórstwem produktów rybołówstwa oraz sprzedażą bezpośrednią produktów pochodzenia zwierzęcego .

Zjazd Sprawozdawczy Lekarzy Weterynarii Zachodniopomorskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej dostrzegając negatywny oddźwięk powyższych zjawisk w środowisku lekarzy weterynarii, wyraża swoje zaniepokojenie zaistniałą sytuacją , jednocześnie pragnie zwrócić uwagę , iż :

1. Bez pomocy lekarzy weterynarii wolnej praktyki wykonujących czynności urzędowe w ramach wyznaczeń powiatowi lekarze weterynarii nie są w stanie własnymi środkami, tj. przy udziale pracowników inspektoratu realizować czynności urzędowych, a w szczególności :
 - prowadzić programów monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt takich jak : choroby Aujeszkyego , Salmonelli w stadach drobiu , enzootycznej białaczki bydła , gruźlicy , brucelozy itp.
 - prowadzić nadzór nad ubojem zwierząt rzeźnych , prowadzić laboratoria diagnostyki włośni , działające na potrzeby zakładów mięsnych oraz produkcji mięsa na użytek własny.
2. Obecna sytuacja przyczynia się do systematycznego ubożenia lekarzy weterynarii, których jedynym źródłem zarobków są czynności urzędowe, a którzy pomimo wieloletniego stażu w realizacji czynności urzędowych, nie mając żadnych praw pracowniczych z tytułu pracy w ramach wyznaczeń, czują się opuszczeni przez Państwo, ponieważ w ciągu 12 lat płaca minimalna wzrosła wielokrotnie, pracownicy sfery budżetowej mają roczną waloryzację płac o wskaźnik inflacji, zaś wynagrodzenie lekarzy weterynarii wyznaczonych jest na niezmiennym poziomie. Uzasadnianie odmowy regulacji opłat pobieranych przez Inspekcję Weterynaryjną względami społecznymi jest wyrazem nierównego traktowania obywateli, ponieważ lekarze weterynarii zarówno wyznaczeni jak i pracujący w Inspekcji Weterynaryjnej pragnęliby również być traktowani z tą samą troską, jak środowisko dużych producentów rolnych oraz branżowe związki przetwórców środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, które przez resort rolnictwa są wyraźnie faworyzowane i ich każdy głos w sprawie jest natychmiast uwzględniany, w przeciwieństwie do wieloletnich starań Izby czynionych w interesie publicznym w związku z nadzorem nad bezpieczeństwem żywności i ochroną zdrowia publicznego. Powyższe prowadzi do sytuacji, kiedy to w wystąpieniach Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi uzasadniających odmowę dostosowania polskich rozporządzeń do prawa wspólnotowego czytamy, iż : „Należy zaznaczyć , że propozycje zawarte w

projekcie zostały negatywnie ocenione przez zainteresowane organizacje rolnicze i producenckie, które uznały je za szkodliwe społecznie" (pismo z dnia 2009.12.04 r. znak Żweo/PM/46/FW-40/09(4645)). Z perspektywy Zjazdu Sprawozdawczego Lekarzy Weterynarii Zachodniopomorskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej szkodliwie społecznie są działania uniemożliwiające pobieranie opłat na poziomie przynajmniej minimalnym w rozumieniu Rozporządzenia (WE) Nr 882/2004, przy założeniu, iż lekarze weterynarii są w dalszym ciągu integralną częścią społeczeństwa. Ponadto na podkreślenie zasługuje fakt, iż budżet państwa w sposób bezprecedensowy zaangażowany jest w finansowanie ochrony zdrowia publicznego w sektorze zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, gdzie głównym beneficjentem są wzmiankowane organizacje rolnicze i producenckie. Jako przykład należy przytoczyć finansowanie z budżetu Państwa monitoringu gąbczastej encefalopatii bydła (BSE) prowadzące do masowego wysyłania do polskich rzeźni zwierząt z krajów ościennych, w których koszt badania w kierunku BSE ponosi producent . Uwzględniając fakt, iż w odniesieniu do każdego z programów monitoringu lub zwalczania chorób zakaźnych zwierząt finansowanych ze środków publicznych można wskazać grupę przedsiębiorców rolnych będących beneficjentami danego programu, zasadnym wydaje się pytanie, czy nie należałoby zaangażować środków budżetowych na finansowanie ochrony zdrowia publicznego w formule dopłat do wszystkich czynności urzędowych realizowanych przez lekarzy weterynarii, jeżeli opłaty pobierane od podmiotów nadzorowanych miałyby być „szkodliwe społecznie”. Ponadto nie znajduje uzasadnienia prawnego pogląd , wyrażony w projekcie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat, przesłanym do uzgodnień międzyresortowych, jakoby dywersyfikacja opłat za czynności urzędowe w zależności od pory dnia i tygodnia , w jakich są one wykonywane oraz realnego czasu pracy wymagałoby regulacji na poziomie ustawy. Rozporządzenie (WE) Nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U.U.E.L.04.165.1 ze zmianami) nie wymaga implementacji a tym samym obowiązuje wprost, również w zakresie dostosowania opłat mających na celu pokrycie kosztów poniesionych w ramach kontroli urzędowych, gdzie państwo członkowskie przy ustalaniu opłat bierze pod uwagę rodzaj działalności przedsiębiorstwa. Wobec powyższej normy prawnej zawartej w art. 27 ust.1 oraz ust.5 lit.a) można na poziomie Pańskiego Resortu dostosować akty wykonawcze do potrzeb społecznych.

3. Brak realizacji w polskim obszarze prawnym obowiązków nałożonych na Pana rozporządzeniem (WE) Nr 882/2004 realnie zmniejsza wpływy na rzecz

powiatowych inspektoratów weterynarii, które ze środków pochodzących z opłat muszą realizować obowiązki, o których mowa w art. 17 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, a w szczególności :

- wynagrodzenia osób niebędących pracownikami Inspekcji;
- obsługę finansową;
- sprzęt i materiały związane z wykonywaniem tych czynności, w tym:
 - do prowadzenia dokumentacji oraz gromadzenia i przesyłania danych,
 - odczynniki do badań na włośnię,
 - odzież ochronną do badania przedubojowego i poubojowego zwierząt rzeźnych i mięsa;
- konserwację i naprawy sprzętu, o którym mowa w pkt 3;
- tusz i pieczęcie do znakowania mięsa;
- badania laboratoryjne niezbędne do wydania oceny mięsa;
- szkolenia lekarzy weterynarii oraz innych osób wykonujących te czynności;
- ponoszone przez wyznaczone osoby koszty, o których mowa w art. 30 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz w ust. 3 pkt 2 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej
- dojazdy pracowników Inspekcji w celu kontroli wykonywania powierzonych zadań.
- koszty związane z akredytacją terenowych pracowni diagnostyki włośni

Powiatowi Lekarze Weterynarii w oparciu o powyższe środki , gromadzone dotychczas na kontach dochodów własnych jednostki , w trybie dotychczasowym realizować będą swoje zobowiązania jedynie do końca roku 2010 , ponieważ na podstawie przepisu art.93 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. "przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych " konta dochodów własnych ulegają z końcem roku likwidacji. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ustami Dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii na wzmiankowanym spotkaniu w dniu 23.02.2010 r. stwierdziło, iż rozwiązanie sytuacji to jest kwestia planowania środków budżetowych przez powiatowego lekarza weterynarii i uruchamianie ich w ramach rezerw celowych. Powyższe jednoznacznie dowodzi niedostrzegania zagrożeń płynących ze zmiany sytuacji finansowania prac zleconych przez powiatowego lekarza weterynarii jak i zobowiązań, o których mowa w art. 17 ustawy cytowanej powyżej. Uwzględniając tryb uruchamiania środków budżetowych w ramach rezerw celowych należy się liczyć z masowymi pozwami o zapłatę kierowanymi przeciwko powiatowym lekarzom weterynarii przez lekarzy wyznaczonych, ponieważ powiatowi lekarze nie są w stanie przewidzieć na rok z góry zobowiązań, które są funkcją ilości przewożonych zwierząt, ubitych zwierząt, wprowadzonego mięsa bądź innego środka spożywczego do obrotu itp. Powyższe zależy od sytuacji mikro i makroekonomicznej, koniunktury w danym okresie na rynku, nagłośnienia medialnego różnych zjawisk związanych z produktami pochodzenia zwierzęcego, w tym także wybuch ognisk chorób

odzwierzęcych . Bezrefleksyjne podchodzenie do bezprecedensowej sytuacji , jaka zaistnieje w środowisku lekarzy weterynarii po raz pierwszy w czasach powojennych , kiedy to bieżące działania nie będą finansowane bezpośrednio z środków pozyskanych na poziomie powiatu, rodzi uzasadnione obawy Rady, że sytuacja może wymknąć się spod kontroli, a odstąpienie od czynności urzędowych lekarzy weterynarii w związku z zaległościami płatniczymi może stanowić realne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego. Wobec powyższego bezwzględnie celowym jest zabezpieczenie środków w kwotach ekwiwalentnych do dyspozycji powiatowych lekarzy weterynarii .

4. Niedostosowanie stawek opłat do poziomu opłat minimalnych , o których mowa w załączniku IV Rozporządzenia (WE) Nr 882/2004 stanowi rażące naruszenie prawa wspólnotowego przez Państwo Członkowskie , tym bardziej , iż w oparciu o ten sam artykuł i ten akt prawny resort rolnictwa po wskazaniu przez FVO uznał za zasadne dostosowanie opłat granicznych oraz tranzytowych do poziomu stawek minimalnych , o których mowa w załączniku V Rozporządzenia (WE) Nr 882/2004.

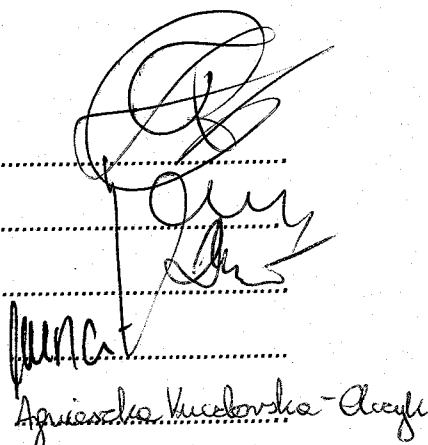
Przewodniczący

z-ca przewodniczącego

z-ca przewodniczącego

Sekretarz

sekretarz

Agnieszka Kuciońska - Olejki